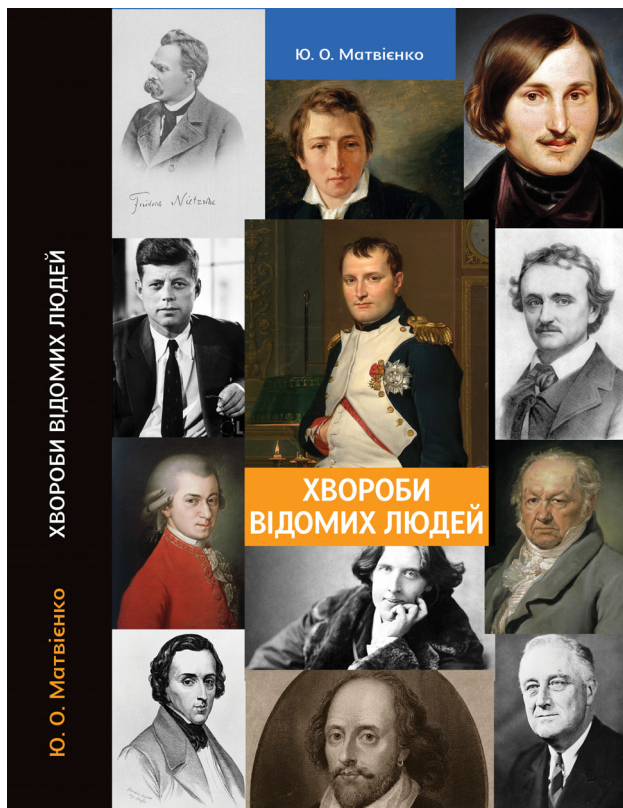

МАТВІЄНКО Ю.О. ХВОРОБИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ: КОМПІЛЯТИВНИЙ ПАТОГРАФІЧНИЙ ОГЛЯД. — ЛЬВІВ: МС, 2017. — 266 С. ISBN 978-966-8461-69-9

Книгу Ю. О. Матвієнка «Хвороби відомих людей», обсягом 266 сторінок, ілюстровану портретами та численними таблицями, можна оцінити як вартісне дослідження, скромно назване компілятивним, яке позначене особистими роздумами автора, старанним аналізом доступних даних про їхні хвороби та причини смерті, даних, часто досить скромних, суперечливих і розкиданих по різних джерелах. Проаналізував ці дані зрілий, ерудований лікар. З огляду на це книга варта уваги та рекомендації для вдумливого прочитання всім, хто цікавиться історією медицини.

Постає питання, що це – наукове монографічне видання, чи популярна книга для широкого кола читачів. Якщо це монографія, то детальний аналіз матеріалу зі складанням таблиць, розбиранням контраверсійних даних і багатьох подробиць, зайвих для широкої аудиторії, диференційної діагностики, треба рецензувати ще перед поданням до друку, а список джерел мав би бути значно більшим, можливо, навіть, окремим для кожного розділу. Важко собі уявити, що аналіз хвороб 32 визначних особистостей обмежився 37 джерелами літератури. Напевне,

автор користувався російськомовними джерелами, про що свідчить кальковане написання імен і прізвищ. «Бетховен» – так прізвище короля симфонічної музики читають лише в Росії. Адже «h» після «t» в німецькій мові не читається. Тарас Шевченко не знав німецької мови, тому це прізвище читав як «Бетгoven». До чого тут російська літера-протез «х», якою росіяни (але не ми!) замінюють у їхній мові м'яке «г», якого не мають. А прочитання прізвища Гайнріха Гайне за правилами мови ідиш «Гейне»! Чи прізвища Айзенгавера «Ейзенгауер (суміш російської й ідиш), ігнорування «реабілітованої» літери «г» («Гюстав» замість «Гюстав», «Гасто» замість «Гасто», «Техас» замість «Тексас», «Аґрікола» замість «Аґріколя», «Готліб» замість «Готліб» і т.п.). Такі зауваження свідчать про доцільність серйозної праці коректора перед друком видання, бо ж шкода такі цінні дослідження та роздуми подавати в недбалому мовному оформленні.

Наведені коментарі не зменшують важливості публікації, оскільки такої україномовної літератури обмаль. Хвороби відомих людей, роль різних психічних, нервових і соматичних патологій в житті геніальних осіб, а також вплив медичних розладів на їх розумову і творчу діяльність будуть цікавими для студентів-медиків, інтернів і лікарів різних спеціальностей. Книга може бути корисною для самоосвіти в сфері медичних біографій і для викладацької діяльності щодо історичного ілюстрування конкретних нозологічних одиниць, вивчаючи їх на клінічних кафедрах медичних університетів.

Олександр Кіцера,
дійсний член НТШ, д.мед.н.,
професор Львівського національного
медичного університету імені Данила Галицького